



**MARİNA İŞLETMELERİ VE  
KULLANICILARIN  
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE  
ETKİSİ:  
İZMİR İÇİN KALİTATİF BİR  
ÇALIŞMA**

**Gökçe TUĞDEMİR  
Hatice SOĞUKPINAR  
Melih ÖZBOLAT  
A. Güldem CERİT**

# İÇERİK

- ▶ **Sürdürülebilir Çevre Kavramı**
- ▶ **Marinalarda Çevresel Sürdürülebilirlik**
- ▶ **Marinalarda Çevresel Sürdürülebilirlik ile İlgili Mevzuat ve Uygulamalar**
- ▶ **Marina İşletmeleri ve Kullanıcılarının Çevresel Sürdürülebilirliğe Etkisi**
- ▶ **Araştırmanın Amacı ve Yöntemi**
- ▶ **Bulgular**
- ▶ **Sonuç**

# SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE KAVRAMI

| <u>Yazar</u>              | <u>Tanım</u>  |
|---------------------------|---|
| <u>Club of Rome, 1968</u> | 1960'ların ortalarında doğal çevrede fark edilen olumsuz değişimler bazı duyarlı bireyler ve gruplarca belirlenmiş ve ekonomik, teknolojik gelişmeleri planlayan ve gerçekleşmesi için çaba gösteren hükümetlere uyarılar halinde iletmeye başlanmıştır.  |
| <u>WCED, 1987</u>         | Bugünün gereksinimlerini, gelecek kuşakların da kendi gereksinimlerini karşılayabilme olanağından ödün vermeksizin karşılamak.  |
| <u>Barton, 1993</u>       | Sürdürülebilir kalkınma, yaşam kalitesinin, sağlığın ve beslenme düzeyinin iyileştirilmesini, kaynaklara ve servislere / sunulan imkânlara ulaşımında, kişi başına düşen gelirden ve algılanan insan çevresi kalitesinde eşitlik ilkesini beraberinde getirir.                                  |
| <u>Keleş, 1998</u>        | Çevre değerlerinin ve doğal kaynakların savurganlığa yol açamayacak biçimde akılcı yöntemlerle, bugünkü ve gelecek kuşakların hak ve yararları da göz önünde bulundurularak kullanılması ilkesinden özveride bulunmaksızın, ekonomik gelişmenin sağlanmasını amaçlayan çevreci dünya görüşüdür. |

# MARINALARDA ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

| Yazar / Tarih   | Makale Başlığı  | Marinalarda Sürdürülebilirlik Değişkenleri   |
|---|---|--|
| Erkmen ve Özkaynak, 2015  | Liman İşletmeciliğinde Sürdürülebilir Liman Ekonomisi Stratejisi            | *Çevresel Yönetim Etkisi<br>*Emisyon ve Artık Yönetimi<br>*Enerji Kaynakları<br>*Doğal Hayat, Liman ve Kent Entegrasyonu |
| Koç, 2012   | Marinalarda Çevre Yönetimi  | *Hava, Su, Toprak ve Canlılar üzerine Etkileri<br>*Endüstriyel Atıklar ve Gemi İşletimi<br>*Atık Yönetimi                |
| Dragovic ve Tselentis, 2014; 2014a, 2014b ve 2014c; Tselentis ve diğerleri, 2015a; 2015b tarafından derlenmiştir. | Integrative Model of Sustainable Development for Marinas and Nautical Ports | *Atık ve Su Yönetimi<br>*Enerji Tüketimi<br>*Sağlık ve Güvenlik Sorunu<br>*Çevresel Yönetim ve Eğitimi                   |

| Yazar / Tarih                              | Makale Başlığı   | Marinalarda Sürdürülebilirlik Değişkenleri  |
|--|--|---|
| Görken, 2005                               | Marinalarda Uygulanan Çevresel Yönetim Önlemleri         | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Doğal ortamın değerlendirilmesi</li> <li>* Su sirkülasyonu ve su kalitesi, pisu kontrolü</li> <li>*Kıyı şeridi, akarsu ağzı ve yağış sularının kontrolü için gerekli önlemler</li> <li>*Bakım-onarım etkinliklerinden kaynaklanan kirlilik ve katı atık önlemleri</li> <li>*Petrol kontrolü ve Gemi Temizliği</li> <li>*Kamu Eğitimi</li> </ul> |
| U.S. Environmental Protection Agency, 2003 | A Handbook for Marina Operators and Recreational Boaters | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Marina ve yat temizleme ve işletimi</li> <li>*Su Kalite Değerlendirmesi, Yağmur Suyu ve Sıvı Materyal Yönetimi</li> <li>*Habitat Değerlendirmesi</li> <li>*Kıyı Şeridi Stabilitesi</li> <li>*Petrol Kontrolü ve İstasyon Dizaynı</li> <li>*Katı Atık ve Balık Artığı Yönetimi</li> <li>*Kamu Eğitimi</li> </ul>                                 |

| Yazar / Tarih  | Makale Başlığı  | Marinalarda Sürdürülebilirlik Değişkenleri   |
|--|---|--|
| Fedai ve Madran, 2015                                  | Sürdürülebilir Liman Yönetimi ve Antalya’da İki Yat Limanında Vaka İncelemesi                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Enerji - Atık Yönetimi ve Katı Atıklar</li> <li>*Sosyal Çevre ve İş Güvenliği</li> <li>*Gemi Gövdesi Bakımı</li> <li>*Motor Bakımı, Sintine Suyu Ve Akaryakıt Dolumu</li> <li>*Yat Lağım Suyu Alımı</li> </ul> |
| Gordon ve Matuk, 2004                                  | California Clean Marina Toolkit: A Resource for Environmentally Sound Marina Management and Operation | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Tekne Bakım-Onarımı, Yat Operasyonu</li> <li>*Yağ ve Yakıt ve Zararlı Atık</li> <li>*Çöp ve Moloz ve Atık su</li> <li>*Balık Atığı</li> <li>*Yağmur Suyu ve Kirletilmiş Akarsu</li> </ul>                      |
| Department of Environment and Climate Change NSW, 2007 | Environmental Action for Marinas, Boatsheds and Slipways  | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Su, Hava ve Toprak Kirliliği</li> <li>*Zararlı Maddeler ve Atıklar</li> <li>*Ofansif Gürültü</li> <li>*Atık Yönetimi</li> </ul>  |

| Yazar / Tarih                       | Makale Başlığı  | Marinalarda Sürdürülebilirlik Değişkenleri  |
|-------------------------------------|---|---|
| Atlay Işık, D., 2011                | Yat Turizminde Holistik Pazarlama ve Türkiye için Farklılaşma Stratejileri    | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Çevre Dostu Yaklaşım</li> <li>*Sürdürülebilir Çevre Yönetimi</li> <li>*Çevreye Duyarlılıkları için Eğitim</li> <li>*Etik ve Ahlaki Kurallar</li> <li>*Başarılı Dış İlişkiler</li> <li>*Müşterileri Çevre Duyarlılıkları için Eğitim</li> <li>*Talep ve Kaynak Yönetimi</li> <li>*Toplum Refahı, Politikalar ve Yasal İlkeler</li> </ul> |
| Atlay Işık, D. ve Cerit A.G. (2009) | Green Marketing Strategies in Yacht Tourism: An Evaluation of Turkish Marinas | <ul style="list-style-type: none"> <li>*Petrol Yönetimi (Petrol Depolama, Petrol Kirliliği, Petrol Acil Durum Planı)</li> <li>*Atık Su (Toplama, Tahliye Planı)</li> <li>*Atık (Depolama, Toplama, Zararlı Atıklar, Geri Dönüşüm ve Bertaraf)</li> <li>*Enerji ve Su Tüketimi</li> </ul>  |

# MARİNALARDA ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLE İLGİLİ ULUSAL VE ULUSLARARASI MEVZUAT VE UYGULAMALAR

## Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)

- MARPOL 73/78,
- FUND 1992,
- CLC 92 ve
- OPRC 1990

## Uluslararası Çalışma Örgütü (ISO)

- ISO 9000-Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 9001-Kalite Yönetim Sistemi
- ISO14001-Çevre Yönetim Sistemi
- ISO 14005-Çevre Yönetim Sistemi

## Çevresel Sürdürülebilirlik ile ilgili Ulusal Mevzuat

- 2872 Sayılı Çevre Kanunu
- 27298 sayılı Deniz Turizmi Yönetmeliği
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

## Çevresel Sürdürülebilirlik Uygulamaları

- Altın Çapa
- Mavi Bayrak
- Mavi Yıldız
- Mavi Kart



# MARINA İŞLETMELERİ VE KULLANICILARININ ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE ETKİSİ

- ▶ Yatçıların çevresel sürdürülebilirliğe etkisi: Yat sahiplerinin marinalarda sebep olduğu potansiyel kirlilikler; yağ ve gaz, ürünlerden kaynaklanan hidrokarbon, atık su, plastik atıklar, plastik halat, kaplama, şişe vb. çöpler, zehirli metaller ve kimyasallar, çözücü maddeler, antifriz, deterjan, çökelti ve besin öğeleridir.
- ▶ Marina ve marina içi işletmelerin çevresel sürdürülebilirliğe etkisi: Marinalarda çevresel sürdürülebilirliğin sağlanması için tüm marina işletmeleri ve kullanıcılarının da çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımları önem kazanmaktadır.
- ▶ Marina ziyaretçilerinin çevresel sürdürülebilirliğe etkisi: Marinayı ziyaret eden kişilerin de çevre bilincine sahip olması ve sürdürülebilirliğe katkı sağlaması gerekmektedir.

# ARAŞTIRMANIN AMACI VE YÖNTEMİ

- ▶ İzmir ilinde bulunan marinaların çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımlarının uzman görüşlerine başvurarak değerlendirilmiştir.
- ▶ Çalışma için hedeflenen sonuçların elde edilebilmesi amacıyla yarı yapılandırılmış yüz yüze görüşme ve e-posta yolu ile görüşme tekniklerine başvurulmuştur.

## VERİ TOPLAMA ARACI

- ▶ Marina işletmelerinde üst düzey yöneticilere çevresel sürdürülebilirlik bağlamındaki literatüre bağlı kalınarak açık uçlu sorular sorulmuş ve hem marinanın hem de marina aktörlerin çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımları değerlendirilmeye çalışılmıştır.

## ÖRNEKLEM

- ▶ Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde faaliyet gösteren marina işletmelerinde üst düzey görev alan marina yetkilileri oluşturmaktadır.

# ARAŞTIRMANIN KAVRAMSAL MODELİ

## SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GİRDİLERİ

- \*Marina İşletmeciliği
- \*Marina İçi İşletmeleri
- \*Yat ve yatçılar
- \*Ziyaretçiler
- \*Mevzuat ve uygulamalar
- \*Kamu Eğitimi
- \*Bakım-Onarım ve Kışlama Hizmetleri
- \*Enerji Yönetimi
- \*Atık Yönetimi
- \*İş Kirliliği
- \*Kirlilik Önlemleri

## Marinalarda Çevresel Sürdürülebilirlik

## SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇIKTILARI

- \*Sürdürülebilir Marina Çevresi
- \*Deniz Kaynakları
- \*Flora-Fauna
- \*Bölge Kalkınmasına Katkı
- \*Yeniden Kullanım
- \*Geri Kazanım ve Bertaraf
- \*Ülke Ekonomisine Katkı
- \*Ekonomik ve Sosyal Sürdürülebilirlik
- \*Sürdürülebilir Gelişim
- \*Temiz Dünya

# İZMİR İLİNDE BULUNAN MARİNALARIN ÖZELLİKLERİ

| Marina Adı             | Kuruluş Yılı | Bağlama Kapasitesi                                 | Max. Uzunluk | Çevresel Sürdürülebilirlik ile ilgili Ödüller                  |
|------------------------|--------------|--|--------------|--|
| Dirinler Levent Marina | 1980         | Denizde 70<br>Karada 30                            | 25 m.        | Mavi Bayrak, 2012  |
| Alaçatı Marina         | 2007         | Denizde 260<br>Karada 100                          | 35 m.        | –  |
| Setur Çeşme Marina     | 1978         | Denizde 180<br>Karada 60                           | 25 m.        | Mavi Bayrak, 2015  |
| Teos Marina            | 2010         | Denizde 480<br>Karada 80<br>Kanal Rıhtımında<br>30 | 30 m.        | 5 Mavi Yıldız, 2013<br>Mavi Bayrak, 2012<br>5 Altın Çıpa, 2011 |
| IC Çeşme Marina        | 2010         | Denizde 400<br>Karada 100                          | 60 m.        | Altın Çıpa ‘Marina İşletmeciliği’ -<br>en iyi marina, 2011     |





**DIRINLER LEVENT MARINA**





# ALAÇATI MARİNA







**SETUR ÇEŞME MARİNA**

**SeturMarinas**





TEOS MARINA







**ÇEŞME MARİNA**


**ÇEŞME**  
*marina*



# YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŐMEYE AIT UZMAN BİLGİLERİ

| Uzman         | Kurum                  | Görev                   | Görüşme şekli ve yeri   | Tarih      |
|---------------|------------------------|-------------------------|-------------------------|------------|
| Can AKALTAN   | IC Çeşme Marina        | Marina Müdürü           | E-mail                  | 18/12/2015 |
| Suna GÜÇ      | Teos Marina            | Ön Büro / Marina Müdürü | Yüz yüze - Marina Ofisi | 17/12/2015 |
| Bora ERGEZGİN | Dirinler Levent Marina | Marina Müdürü           | Yüz yüze – Marina Ofisi | 17/12/2015 |
| Yaşar YILMAZ  | Alaçatı Marina         | Marina Müdürü           | E-mail                  | 26/12/2015 |
| Meltem TARKIN | Setur Çeşme Marina     | Ön Büro Görevlisi       | E-mail                  | 23/12/2015 |

# BULGULAR

- ▶ **1. Marina ve Marina İşletmelerinin Sürdürülebilir Çevreye Etkisi**
  - ▶ **2. Yatçıların Sürdürülebilir Çevreye Etkisi**
  - ▶ **3. Marina Ziyaretçilerinin Sürdürülebilir Çevreye Etkisi**
- 

# 1. MARİNA VE MARİNA İŞLETMELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE ETKİSİ

- ▶ Marina yetkililerince çevresel sürdürülebilirlik kavramı genel anlamı ile temiz bir deniz olarak ifade edilmektedir.
- ▶ Çevresel sürdürülebilirlik; kaynağında azalma, yeniden kullanım, geri kazanım ve bertaraf etmek, enerji ve doğal kaynakların verimli kullanılması, tehlikeli kimyasal kullanımı azaltmak gibi faaliyetlerle çevreye etkilerini minimize etmek olarak açıklanabilir.
- ▶ Marinalar çevresel sürdürülebilirliği sağlamak için uygulamalarını dünya marinaları ile karşılaştırıp gerektiğinde yeni önlem ve uygulamaları hayata geçirmektedir.
- ▶ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı MARPOL kapsamında atık/yönetim planını incelemektedir.

# 1. MARİNA VE MARİNA İŞLETMELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE ETKİSİ

- ▶ Atıkların geri dönüşümü ve bertarafı lisanslı araçlar ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığında yeterlilik almış Çevre Danışmanlık Firmaları tarafından gerçekleştirilmektedir.
- ▶ Marina içi işletmelerin atıklarını toplama ve pompalama işlemleri, marinalar tarafından yapılmaktadır.
- ▶ Marinalarda yağ, yakıt dökülmelerine karşı bariyerler mevcuttur. Bazı marinaların sınırları içerisindeki tüm tesislerin kanalizasyon bağlantıları bulunmaktadır.
- ▶ Teknelerin yıkandığı alanda ve çekek alanı etrafında bulunan mazgallar sayesinde bu alanda oluşan atıkların denize gitmesi engellenmektedir.

# 1. MARİNA VE MARİNA İŞLETMELERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE ETKİSİ

- ▶ Marinalar, çevresel sürdürülebilirliği sağlamak için personellerine çevre bilinci konusunda belirli aralıklarla eğitim vermektedir.
- ▶ Marinanın uluslararası standartlara uygunluğu sürdürülebilir çevre açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda marinalara “Altın Çıpa”, “Mavi Bayrak” ve “Mavi Yıldız” ödülleri verilmektedir.
- ▶ Kara kaynaklı kirliliklerin önüne geçilmesi gerekmektedir. Kirli bir marınanın başarılı bir şekilde işletilmesi hayal bile edilemez.
- ▶ Marinalar, misafirlerine doğa ile baş başa güzel vakit geçirebilecekleri bir deneyim vaat ederler. Bu nedenle çevresel hassasiyet göstermekle yükümlüdürler.

## 2. YATÇILARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE ETKİSİ

- ▶ Marina yetkililerine göre yatçılar çevre dostudur. Oluşan bir deniz kirliliğinde anında ve doğrudan etkilenirler.
- ▶ Marinalar çevreyi korumak amacıyla yat ve teknelerin oluşturduğu atık yağı ve sintine yağlarını almak için ya lisanslı atık kabul tesisi faaliyeti vermekte ya da çevre danışmanlık firmalarından hizmet almaktadır.
- ▶ Yat ve teknelerden alınan evsel nitelikli atık sular Çevre ve Şehircilik Bakanlığında onaylanmış Mavi Kart sistemi ile gerçekleştirilmektedir. Bu uygulama ile teknelerden toplanan atıkların kayıtları dijital ortama aktarılmaktadır.

## 2. YATÇILARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE ETKİSİ

- ▶ 2015 yılından itibaren Türkiye'deki marinalar kademeli olarak mavi kart uygulamasına geçmeye başlamıştır.
- ▶ Yat sahiplerinin seyir güzergahlarında bulunan marinalara atıklarını vermesi çevre emniyeti ve sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir.
- ▶ Marinalarda bulunan atık alanı içerisinde denizcilik faaliyetlerinden kaynaklanabilecek kirlilikler farklı atık kodları ile sınıflandırılmaktadır ve atık kabul tesisi içerisinde toplanmaktadır.



# 3. MARINA ZİYARETÇİLERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVREYE ETKİSİ

- ▶ Marina ziyaretçileri sürdürülebilir çevre konusunda gerekli bilince sahip olmamakla birlikte çevreye en az zarar veren kesimdir.
- ▶ Marina ziyaretçileri yerel kaynakları sürdürülebilir kullanmamaktadır. Bu yüzden marina ziyaretçilerine brifing vererek çevre bilinci arttırılabilir. Katılımı arttırmak için bu brifinge katılanlar sertifikalandırılabilir.
- ▶ Ayrıca marina ziyaretçileri kültürel farklılıkları temel alınarak ortak paydada sürdürülebilir bir çevre sağlamak mümkündür. Bu konuda hem marinalara hem marina içi işletmelere hem de yat sahiplerine büyük sorumluluklar düşmektedir.

# SONUÇ

- ▶ Günümüzde tüm disiplinlerde en çok kullanılan kavramlardan biri sürdürülebilirliktir. Sürdürülebilir çevre, deniz turizminin geleceği açısından oldukça önemli bir kavramdır. Bu kapsamda deniz turizminin önemli bir parçası olan marinalar açısından da çevresel sürdürülebilirlik büyük önem arz etmektedir.
- ▶ Marina içerisinde bulunan işletmelerin ve yat sahiplerinin çevre koruma konusundaki bilinç düzeyi hakkında marina yetkilileri olumlu düşünmekte ve marina içerisindeki diğer aktörlerle işbirliği yapmaktadır.
- ▶ Marinalarda çevresel sürdürülebilirlik ile ilgili en önemli konu atık yönetimidir. İzmir bölgesindeki marinalar atık yönetimine oldukça özen göstermekte ve atık yönetim planlarıyla birlikte danışmanlık firmalarından yardım almaktadır.

# SONUÇ

- ▶ Marinanın uluslararası standartlara uygunluğu sürdürülebilir çevre açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda marinalara “Altın Çıpa”, “Mavi Bayrak” ve “Mavi Yıldız” ödülleri verilmektedir.
- ▶ Marinalarda sürdürülebilirlik çıktılarından bahsedildiğinde;
  - ▶ sürdürülebilir bir marina çevresi,
  - ▶ deniz kaynaklarının ve flora-faunaların korunması,
  - ▶ bölge kalkınmasına ve ülke ekonomisine katkı,
  - ▶ yeniden kullanım imkânı sunma,
  - ▶ atıkların geri kazanımı ve bertarafı,
  - ▶ sadece çevresel değil ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik,
  - ▶ sürdürülebilir gelişim ve bunların sonucunda temiz bir dünyadan bahsetmek mümkündür.

# ARAŞTIRMANIN KISITLARI VE GELECEK ÇALIŐMALAR İÇİN ÖNERİLER

- ▶ Araştırmanın uygulandığı dönemin sonbaharda olması nedeniyle marinalardaki yat sahiplerine ulaşılamamıő ve uygulama sadece İzmir bölgesindeki marina yöneticilerine yönelik gerçekteőirilmiőtir.
- ▶ Daha sonraki çalıőmalarda, çevresel sürdürülebilirlik konusunda İzmir'deki marinalarda yatçılara ve işletmelere yönelik daha kapsamlı bir görüşme yapılabilir. Ayrıca farklı saha araőtırmaları yapılarak Türkiye'deki diğer marinalara da uygulanabilir. Böylece örneklem grupları genişletilerek uluslararası karşılaőtırmalar da gerçekteőirilebilir.

**Bu çalışmanın gerçekleşmesindeki değerli destek ve katkıları için Yrd. Doç. Dr. Derya ATLAY IŞIK, Can AKALTAN, Suna GÜÇ, Bora ERGEZGİN, Yaşar YILMAZ ve Meltem TARKIN'a ve önerileriyle çalışmanın geliştirilmesini sağlayan 3. Ulusal Deniz Turizmi Sempozyumu Bilim Kurulu Hakemlerine teşekkür ederiz.**

# KAYNAKÇA

- ▶ Atlay Işık, D. (2011). Yat Turizminde Yeşil Pazarlama Stratejileri: Türkiye için Farklılaşma Stratejileri. Dokuz Eylül Yayınları, İzmir.
- ▶ Atlay Işık, D. ve Cerit A.G. (2009). Green Marketing Strategies in Yacht Tourism: An Evaluation of Turkish Marinas. 13th International Association of Maritime Economists-IAME Congress, Kopenhag, Denmark.
- ▶ Barton, Hugh; Davis, Geoff; Guise, Richard (1993) Sustainable Settlements: A Guide for Planners, Designers, and Developers, The Local Government Management Board, Bristol.
- ▶ Dragović, B., Tselentis, B.S. (2014). Some Approaches to the Sustainable Marina Concept. Proceedings of 3rd International Conference on Production and Supply Chain Management, Athens, Greece, 1-4.
- ▶ Dragović, B., Tselentis, B.S., Škurić, M., Meštrović, R., Papan, S. (2014a). The Concept of Sustainable Development to Marina. Proceedings of 14th International Conference RaDMI 2014, Topola (Serbia), Bar and Kotor (Montenegro), Vol. 1: 340-345.
- ▶ Dragović, B., Tselentis, B.S., Škurić, M., Ćorić, A., Popović, M. (2014b). Application of Sustainable Development Model to Marina. Proceedings of 14th International Conference RaDMI 2014, Topola (Serbia), Bar and Kotor (Montenegro), Vol. 1: 360-366.

# KAYNAKÇA

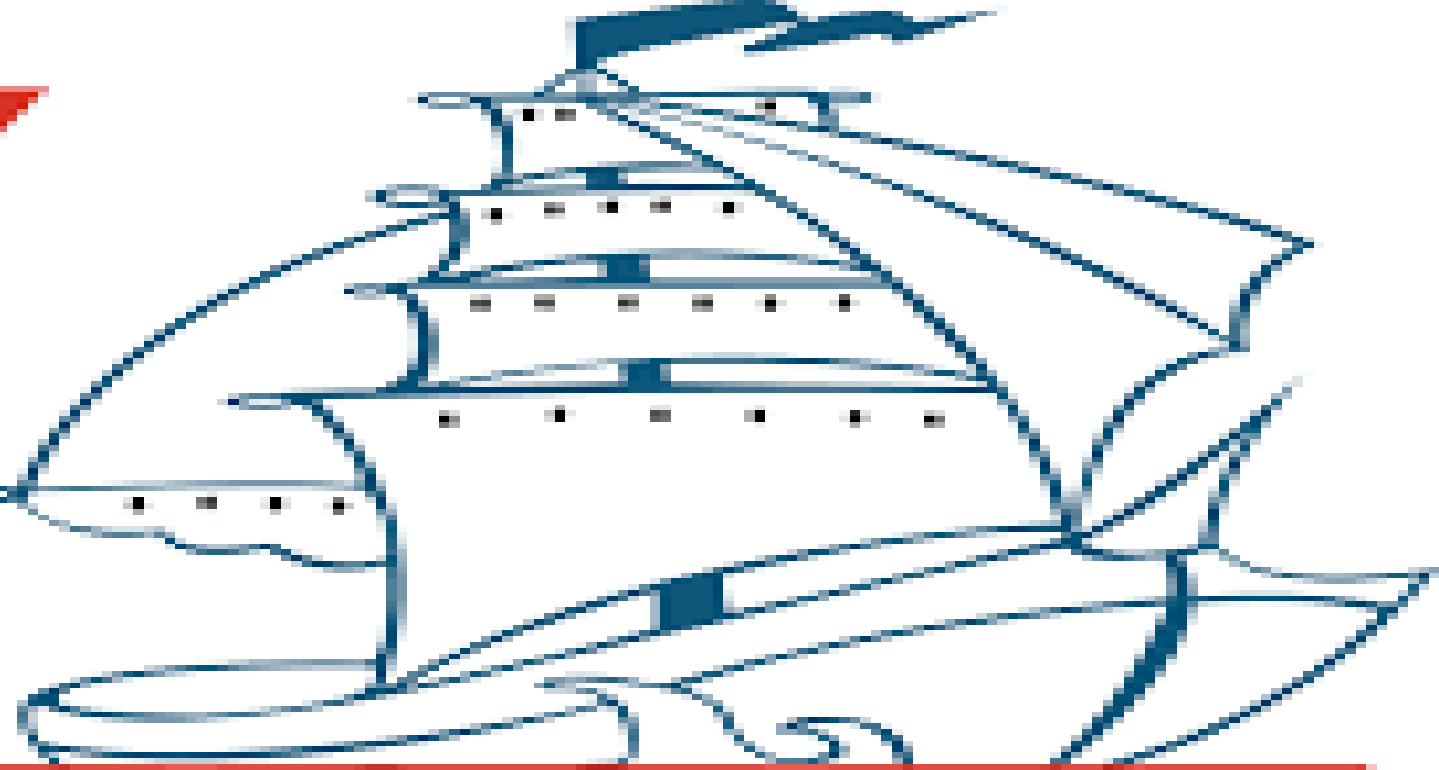
- ▶ Dragović, B., Tselentis, B.S., Papadimitriou, S., Šerović, D., Škurić, M., Meštrović, R., Mikijeljević, M. (2014c). A Study Approach of Marina Sustainable Development Framework. Proceedings of 14th International Conference RaDMI 2014, Topola (Serbia), Bar and Kotor (Montenegro), Vol. 3: 1031-1038.
- ▶ EPA (2003). A Handbook for Marina Operators and Recreational Boaters. U.S. Environmental Protection Agency Office of Wetlands, Oceans and Watersheds, Washington
- ▶ Erkmen, T. ve Özkaynak, S. (2015). Liman İşletmeciliğinde Sürdürülebilir Liman Ekonomisi Stratejisi. 2. Ulusal Liman Kongresi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- ▶ Fedai ve Madran (2015). Sürdürülebilir Liman Yönetimi ve Antalya'da İki Yat Limanında Vaka İncelemesi. 2. Ulusal Liman Kongresi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- ▶ Gordon ve Matuk (2004). California Clean Marina Toolkit: A Resource for Environmentally Sound Marina Management and Operation. California Coastal Commission Boating Clean and Green Campaign, San Francisco
- ▶ Görken, Ö. (2005). Marinalarda Uygulanan Çevresel Yönetim Önlemleri. DEÜ, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü, İZMİR

# KAYNAKÇA

- ▶ Keleş, R. (1998) Kent bilim Terimleri Sözlüğü, 2. Baskı, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara.
- ▶ Koç, Y. (2012). Marinalarda Çevre Yönetimi. Erişim Tarihi: 18.12.2015  
[http://www.mavibayrak.org.tr/userfiles/file/5inci\\_Marina\\_Egt\\_Cev\\_Yon\\_Sunumu.pdf](http://www.mavibayrak.org.tr/userfiles/file/5inci_Marina_Egt_Cev_Yon_Sunumu.pdf).
- ▶ NSW (2007). Environmental Action for Marinas, Boatsheds and Slipways. Department of Environment and Climate Change, Sydney.
- ▶ Tselentis, B.S., Papadimitriou, S., Tzannatos, E., Dragović, B. (2015a). An Analysis of Sustainable Development Framework to Marina, Proceedings of 34th International Conference on Organizational Sciences Development, Portorož, Slovenia, Accepted for Publication, 1-4.
- ▶ Tselentis, B.S., Dragović, B., Nikitakos, N., Skurić, M. Ve Corić, A. (2015b). Integrative Model of Sustainable Development for Marinas and Nautical Ports, ECONSHIP Conference Proceedings, June, Chios
- ▶ WCED (1987). World Commission on Environment and Development, 1987. Our Common Future: Oxford University Press.



# 3



**3. ULUSAL  
DENİZ TURİZMİ  
SEMPOZYUMU  
— 2016 —**

***BİZİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.***